

Genezing van de blindgeborene

Periodethema: Geboorte en rondwandeling
Johannes 9

KERNTEKST

'Jezus antwoordde: Noch deze heeft gezondigd, noch zijn ouders, maar dit is geschied, opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden.' (Joh. 9: 3)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De Joden zagen een direct verband tussen schuld en lijden, daarom is de vraag van de discipelen, voorafgaand aan de kerntekst, wie er gezondigd heeft, heel begrijpelijk. De Heere Jezus ontkent nadrukkelijk dat er een direct verband bestaat tussen de blindheid van deze man en een bepaalde zonde van hem of zijn ouders. Hiermee zegt Jezus niet dat deze man geen zondaar is, maar Hij maakt duidelijk dat er geen directe vergelding van God is voor een bepaalde zonde.

BEGINSITUATIE

In het vorige hoofdstuk (Johannes 8) lezen we dat de Heere Jezus uit de tempel weggaat, nadat de mensen Hem hebben willen stenigen. Hier heeft Hij Zijn macht al getoond, God bepaalt de tijd en de wijze waarop Christus zal sterven en betalen voor de openstaande schuld. Bij het verlaten van de tempel ziet de Heere Jezus bij één van de poorten een blinde bedelaar.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren dat ze van blind ziende kunnen worden door het geloof in de Heere Jezus.
- De kinderen begrijpen wat de Heere Jezus met het wonder van de genezing van deze blinde duidelijk wil maken.
- De kinderen onthouden dat zij alleen door het geloof in Jezus zalig kunnen worden.

INDELING

- Wat als je blind bent?
- De discipelen vragen.
- Jezus geeft antwoord.
- Hij geneest.
- De mensen zien het wonder.
- De Farizeeërs stellen vragen.
- De Farizeeërs krijgen antwoord.
- Uitgeworpen.
- Gevonden door Jezus.

OPMERKINGEN

Voor veel kinderen zal dit een bekende geschiedenis zijn. Toch ligt hierin een actuele boodschap. Namelijk: wat is de oorzaak van het kwaad? Ook kinderen kunnen met 'waaromvragen' lopen. Waarom is ... ziek? Waarom heeft ... die handicap? Waarom zijn ... gescheiden? En zo zijn er nog veel meer waaromvragen te bedenken. De vraag van de discipelen in deze vertelling kan ook bij de kinderen de waaromvragen weer aanwakken, neem in de verwerking hiervoor de tijd om met de kinderen hierover te spreken.

ZINGEN

Psalm 17: 8; 67: 1; 146: 6

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 146 wekt op tot lofprijzing, maar vermaant ook om ons vertrouwen niet op allerlei middelen van mensen te stellen. Laten we onze hoop en vertrouwen alleen op God stellen.

In psalm 17 horen we juist een klacht over de trots en de wreedheid van de vijanden, zonder dat daar aanleiding voor is gegeven.

David roept in deze psalm om Gods wraak, in het vertrouwen dat God zal helpen.

Uitzien naar de wederkomst van Christus, daarover gaat het in psalm 67. Als onze blinde ogen geopend zijn, door het geloof in de Heere Jezus, dan mogen we ook met verwachting en blijdschap uitzien naar die dag.

MATERIALEN

U kunt waarschijnlijk via een organisatie als 'Bartiméüs' materiaal aanvragen over blindheid, bijvoorbeeld een braillealfabet om aan de kinderen te laten zien en voelen.

INTRODUCTIE

Doe allemaal je ogen dicht. (Wacht tot de kinderen hun ogen hebben gesloten, en begin dan zachtjes te praten.) Stel je eens voor dat je blind bent. Je kunt je vader en moeder niet zien, degene die naast je zit, zie je niet. Ook niet het huis waarin je woont, de straat, de burens, de bomen, de vogels, je hond, de bloemen, niets van dat alles. En je moet bij heel veel dingen geholpen worden. Hoe weet je bijvoorbeeld in de supermarkt of je een pak melk of karnemelk pakt? *U kunt ook overwegen om de kinderen alledaagse voorwerpen in de handen te geven en hen te vragen wat het is of hoe ze het kunnen gebruiken als ze blind zouden zijn.* Doe je ogen maar weer open.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Als je blind bent, mis je heel veel. In onze tijd zijn er veel hulpmiddelen, maar in de tijd van de Bijbel waren die er nog niet. Dat neemt niet weg dat blind zijn heel erg is.

Vertelling

Lang geleden werd in Israël een kindje geboren. Een jongetje. De vader en moeder zijn er natuurlijk heel erg blij mee. Maar toch! Na een poosje merken ze: er is iets met dit kindje. Het reageert anders dan andere kinderen. *Je weet dat wel als je zelf een broertje of zusje hebt dat nog in de wieg ligt. Dat kleine broertje of zusje reageert als je erbij komt. Het lacht bijvoorbeeld naar je als je in de buurt komt, want het hoort aan je stem dat je eraan komt. En als je je hand heen en weer doet voor het gezichtje, volgt de baby die hand met de oogjes.* Kijk, dat doet dit kindje niet. Want dit jongetje kan niet zien! Hij is blind! Wat een verschrikkelijke ontdekking voor die vader en moeder. Want dat betekent niet alleen niet zien, maar ook nooit gewoon kunnen werken, zoals andere mensen. Dus ook nooit geld verdienen.

Blindheid is een erge handicap, nog steeds, maar in onze tijd zijn er veel meer hulpmiddelen dan in de tijd van de Bijbel. Door de kinderen in aanraking te brengen met de wereld van blinden (en slechtzienden) kunnen zij zich beter voorstellen hoe het is om deze handicap te hebben.

BORDPLAN

Vraag de kinderen wat je mist als je niet kunt zien. U kunt hiermee een woordweb maken. U schrijft het woord 'blind' in het midden en zet daaromheen de dingen die de kinderen noemen. Door hierover na te denken, zie je hoeveel je mist als je niet ziet. Wat is blind zijn toch een enorme handicap!

In Israël gaat dat dan zo: je moet maar ergens gaan zitten waar veel mensen langs komen. Je houdt dan je hand op en vraagt dan of je alstublieft wat geld (een aalmoes) krijgt. Je bent dan bedelaar, net als iemand die kreupel is of op een andere manier gehandicapt. Je kunt begrijpen dat die vader en moeder het heel verdrietig vinden dat hun kind blind is.

Het jongetje wordt groot. Er komt een dag dat hij voor 't eerst ergens gaat zitten om te bedelen. *Probeer jij je dat maar eens in te denken: je hand ophouden en vragen om geld, terwijl het helemaal donker om je heen is. 's Avonds ga je slapen en de volgende dag zit je weer opnieuw: 'Heeft u alstublieft...?' Dag in, dag uit. Nee, een gemakkelijk leven heeft deze man niet. O nee!* Maar dan, op een dag gebeurt er iets waardoor alles anders wordt... De Heere Jezus komt met Zijn discipelen uit de tempel. De Joden hadden weer heel lelijk tegen Hem gedaan. Ze zeiden dat Hij een Samaritaan was. Dat was in de ogen van de Joden niet best. Ze zeiden zelfs dat Hij de duivel had. Vreselijk! Tenslotte pakten ze stenen en wilden ermee naar Hem gooien. Maar de Heere Jezus ging de tempel uit, rustig tussen hen door. Het was voor Hem de tijd nog niet om gedood te worden.

Vlakbij de tempel, bij één van de poorten, ziet Hij de blinde man zitten. De discipelen zien hem ook en ze stellen hun Meester de vraag: 'Rabbi (Meester), waarom zou deze man blindgeboren zijn? Wie heeft er gezondigd, deze man of zijn vader en moeder?' Hoor je dat? Dat is erg. Ze denken, net als veel mensen in die tijd dat deze man niet zomaar blind is. Hij heeft vast iets verkeerd gedaan of anders zijn ouders, want het is een straf van God. Dat alle mensen zo denken is voor de blinde man óók nog zo erg. Maar hoor eens wat de Heere Jezus zegt: 'Deze man heeft niet gezondigd en ook zijn ouders niet.' De Heere Jezus zegt hiermee natuurlijk niet dat deze man geen kwaad gedaan heeft.

Er is immers 'geen mens die goed doet', zo zegt de Bijbel. De Heere Jezus bedoelt er mee te zeggen dat deze blindheid geen bijzondere straf is voor een zware zonde. De Heere Jezus geeft aan waarom de man blindgeboren is: 'Opdat iedereen kan zien, door wat bij deze man gebeurt, hoe groot en machtig God is.' En dan zegt Hij ook: 'Ik ben het Licht der wereld.' De Heere Jezus bedoelt eigenlijk dit: er is in de wereld en bij ons allemaal zoveel duisternis. Niet omdat wij blinde ogen hebben, maar omdat wij allemaal gezondigd hebben. Daarom is het donker in ons leven. De Heere Jezus is machtig om niet alleen blinde ogen te openen, maar ook om die duisternis uit ons hart weg te nemen. 'Ik ben het Licht der wereld', zegt Hij. En dan gebeurt er iets heel vreemds. De Heere Jezus spuugt op de grond. Zo wordt de droge grond nat. Van die natte grond, die modder, je kunt ook zeggen slijk, neemt de Heere Jezus wat in Zijn handen. En dan smeert Hij die modder over de ogen van de blinde man. Ademloos kijkt iedereen toe. Wat is dat vreemd! Nu wordt toch de kwaal alleen maar erger. *Net alsof jij je vuile handen gaat wassen, niet met water en zeep, maar met modder!* Maar luister eens wat er verder gebeurt: 'Ga heen, was u in het badwater Siloam.' Hij moet zich dus gaan wassen. Iedereen weet dat water te vinden: het is een water dat stroomt vanuit de Tempelberg. Gehoorzaam gaat de blinde man, ik denk met gespannen verwachting. Misschien hebben mensen, die toch wel nieuwsgierig waren hoe dit af zou lopen, hem bij de hand gepakt om hem naar Siloam te leiden. Daar aangekomen wast hij goed zijn ogen schoon en dan... Nee, dit is zo wonderlijk! Dat is het nu dus: zien, kijken! Vaak heeft hij zich ingedacht wat dat was, maar nu weet hij het: dit is zien! Nu hoeft niemand hem meer bij de hand te pakken. Zonder hulp, zonder iemand die zijn hand vasthoudt, zonder geleide kan hij naar huis. Hoe verbazend ziet alles eruit. Hij heeft vaak wel dingen vastgepakt, eraan gevoeld en zich zo een voorstelling proberen te maken van alle dingen. Maar wat ziet het er wonderlijk uit! Hij valt van de ene verbazing in de andere. Moet je hier eens kijken! Zie dat eens! Reken maar dat hij zijn ogen goed de kost gegeven heeft! De burens en de mensen, die hem kennen, blijven staan als ze hem zien lopen. Verbaasd zeggen ze tegen elkaar: 'Is hij het nu of is hij het niet?' 'Ja', zeggen sommigen, 'hij is het hoor.' 'Nee', zeggen anderen, 'hij lijkt er alleen maar op.' Maar de man, die blind geweest is, zegt met een stralend gezicht: 'Ja hoor, ik ben het echt!' 'Maar hoe kun je dan nu zien?' En dan gaat de gelukkige man vertellen: 'Er was een Mens, die heet Jezus. Die maakte slijk en deed dat op m'n ogen. Toen moest ik naar het badwater Siloam gaan en me wassen. En nu kan ik zien!' Ze zeggen tegen hem: 'Waar is Hij?' 'Dat weet ik niet', zegt de man.

'Kom maar eens mee', zeggen de mensen. 'Dat moeten we toch eens aan de Farizeeërs gaan vertellen.' Nu moet je weten dat het sabbat was, toen de man ziende gemaakt werd. En de Farizeeërs vonden dat je op de sabbat geen blinde man beter mocht maken.

Daar komt de blindgeborene bij de Farizeeërs aan. 'Vertel eens, hoe komt het dat je nu kan zien?' Dan vertelt de man zijn verhaal weer, vol blijdschap natuurlijk. Hij kan immers weer zien! En wat denk je? Zijn de Farizeeërs ook niet heel blij met deze man dat hij nu weer zien kan? Och, daar denken ze niet eens aan. Ze krijgen ruzie onder elkaar. De één zegt: 'Die Jezus kan geen mens zijn, die door God gestuurd is. Hij houdt niet eens de sabbat!' 'Ja maar', zeggen anderen, 'hoe kun je dan zo'n wonder doen?' En dan vragen ze aan de genezen man: 'Wat denkt u ervan? Hij heeft toch uw ogen geopend?' De man zegt direct: 'Hij is een Profeet.'

O, wat een moeilijk geval voor de Farizeeërs. Maar wacht eens, denkt er één, is het wel echt waar? Is dit wel de vroegere blinde? Misschien lijkt hij er alleen maar op. We zullen zijn vader en moeder eens roepen. En even later staan de ouders voor de Farizeeërs. Ik weet bijna zeker dat die mensen erg bang zijn als ze voor die deftige Farizeeërs moeten komen. 'Is deze uw zoon, die eerst blind was?' 'Ja.' 'En hoe komt het dan, dat hij nu ziet?' 'Ja', zeggen de ouders, 't is onze zoon. Hij was blind en kan nu zien. Maar hoe dat komt weten wij ook niet. Vraagt u dat maar aan hemzelf. Hij is oud genoeg om zelf antwoord te geven.' Ze weten vast wel hoe hun zoon ziende geworden is. Maar ze zijn bang om te zeggen dat Jezus het gedaan heeft. Misschien mogen ze dan niet meer in de synagoge komen. Voor de tweede keer wordt de man gehaald. 'Jezus is een zondaar', zeggen ze, 'geef God de eer van je genezing.' *Ze gebruiken hier dezelfde woorden als Jozua gebruikte tegen Achan, toen bekend werd dat hij de oorzaak was van de nederlaag van Israël tegen Ai. Achan had gestolen van God, zwaar gezondigd. Achan werd gedood om zijn zonde. Vergelijken zij de Heere Jezus met Achan?* En dan zegt de man: 'Of Hij een zondaar is weet ik niet. Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie!' Dat staat voor hem zo vast als een huis. En dan beginnen ze weer te vragen hoe alles gegaan is. Kennelijk weten ze met het geval geen raad. Ze krijgen als antwoord: 'Dat heb ik u toch al gezegd? Waarom willen jullie dat toch weer horen? Willen jullie soms ook Zijn discipelen worden?' Oei, wat worden ze nu boos! Kun je denken! Zijn discipelen! Ze schelden hem uit. 'Wat denk je wel, wij zijn volgelingen van Mozes. Maar van deze Man weten we niet, vanwaar Hij komt.' Dat is nu zo wonderlijk. De blindgeborene man weet ook niet goed wat hij van Jezus moet denken. Eerst heeft hij het over 'de mens Jezus', dan over 'een Profeet'.

Maar terwijl hij met de Farizeeërs praat, begint het steeds duidelijker voor hem te worden dat deze Jezus door God gezonden is. En daarom zegt hij: 'Als Hij niet door God gestuurd was, zou Hij toch niet zo'n wonder kunnen doen?' Maar de Farizeeërs worden hoe langer hoe bozer. 'Wat! Wil jij ons leren? Jij, een zondig mens?' En in hun woede gooien ze hem de synagoge uit. Dat is nu toch wel heel verdrietig voor deze man. Nu kan hij zien en wordt hij uit de synagoge geworpen. Maar hij gaat toch echt niet terug om te zeggen dat hij spijt heeft. Hij weet nog steeds niet goed wie de Heere Jezus is. Maar het kan eenvoudig geen bedrieger zijn. Wist hij toch maar meer van Hem!

En dan? Wat is dat heerlijk. Dan zoekt de Heere Jezus hem op. Hij heeft gehoord dat de man uit de synagoge geworpen is. De Heere Jezus zoekt hem op en troost hem. Zo doet Hij nog altijd! 'Geloof u in de Zoon van God?' vraagt Hij. 'Wie is het Heere, dan wil ik ook in Hem geloven.' 'Die met u spreekt, Die is het', zegt de Heere Jezus. En dan antwoordt de man met heel zijn hart: 'Ik geloof, Heere.' Een intense blijdschap vervult zijn hart. Hij aanbidt de Heere Jezus. Nu is niet alleen de donkerheid voor zijn ogen weg, ook de duisternis uit zijn hart is verdwenen. En dat is een nog groter wonder! Jezus, de Zoon van God! Dan vertelt de Heere Jezus nog iets aan de man. Hij zegt: 'Ik ben gekomen om blinden de ogen te openen. Maar mensen die menen dat ze zien kunnen, die het niet nodig vinden om ziende gemaakt te worden, die zullen blind blijven.' Dit komt ook aan sommige Farizeeërs ter ore. 'Zijn wij soms ook blind?' zeggen ze. 'O', zegt de Heere Jezus, 'zagen jullie maar, dat je blind bent. Maar jullie denken dat je ziet, dat je alles zo goed weet. Je denkt dat er geen duisternis in je hart is en daarom heb je geen Verlosser nodig, niet iemand, Die het duister licht maakt.'

AFSLUITING

En nu heb een vraag voor jullie. Misschien vind je het een rare vraag: 'Ben jij blind?' Ik hoop dat je kunt zeggen: 'Nee hoor, ik kan goed zien!' Misschien dat iemand zegt: 'Ik heb best wel een sterke bril. Zonder die bril zie ik niets. Maar gelukkig kan ik mét bril wel alles goed zien.' Ik stel de vraag nog een keer: 'Ben jij blind?' De Heere Jezus zegt tegen de Farizeeërs: 'Zagen jullie maar, dat je blind bent.' Kijk, dat bedoel ik: je kunt zien en tegelijk blind zijn. Wil jij weten van het kwaad in je hart? Wil jij weten van de lelijke gedachten in je hoofd en de boze dingen die je stiekem wel eens doet?

Of stop je het weg, doe je je ogen ervoor dicht, of ben je écht blind en zie je het niet eens. 'Ik ben het Licht der wereld', zegt de Heere Jezus tegen de blindgeborene. En deze man heeft het in zijn eigen leven meegemaakt: hij is ziende geworden, het is licht geworden in zijn leven. Hij gelooft in de Heere Jezus als zijn Redder. En dan kom ik bij de tekst die we deze keer leren: 'Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem, Die Hij gezonden heeft.' Geloof. Met ogen van geloof de Heere Jezus zien, daar gaat het over. Dan wordt het licht in je hart. Misschien dat je zegt: 'Ja dat is zo, ik weet het heel diep vanbinnen.' Dat is fijn! En als dat niet zo is: dat kan ook voor jou hoor! God wil ook in jouw hart geloof geven. Hij zegt in Zijn Woord: 'Ik ben het Licht der wereld.' Ga dan met je blindheid, met je zonden, naar Hem toe.

VERWERKING

- Zoals al vermeld onder 'opmerkingen' kunt u met de kinderen doorpraten over het verband tussen ziekten en zonden.
U kunt als stelling (op het bord) neerzetten: 'Als iemand ziek is, komt dat doordat hij/zij een bepaalde zonde heeft gedaan.'
Laat de kinderen hierop reageren, maar denk (en vertel dat ook aan de kinderen!) dat er door de zondeval wel ziekte, moeite, verdriet etc. gekomen is. In het paradijs had God alles goed geschapen. Je kan echter nooit zeggen dat wanneer iemand ziek is, dat komt omdat hij of zij een bepaalde zonde heeft gedaan. Het kan wel zo zijn dat de persoon zelf het zo ervaart. Dan dient deze persoon deze zonde te belijden, maar wij mogen nooit over een ander oordelen.
- Betrek in het gesprek met de kinderen ook de Heidelbergse Catechismus zondag 9 en 10. Dat gaat over de voorzienigheid van God. Al is het zo dat door de zondeval alle narigheid in de wereld is gekomen, toch bestuurt God alle dingen. Hij kan ziekten en handicaps gebruiken om verlossen, zondige mensen weer bij Hem te brengen. Dit is vaak moeilijk te begrijpen of uit te leggen. Vaak krijg je dan te horen: 'Maar God is toch liefde? Dan doet Hij zo iets toch niet?' Enerzijds zijn dergelijke opmerkingen te begrijpen, anderzijds is het juist een grote troost dat degenen die in Hem geloven, mogen weten dat hun hemelse Vader niets uit de hand loopt en dat bij Hem alles vastligt en ze bij Hem kunnen schuilen in alle nood, verdriet en pijn.